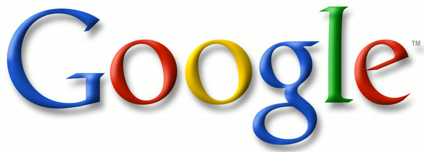

EENIGE OPMERKINGEN

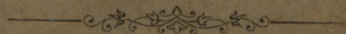
NAAR AANLEIDING VAN

Art. 223 van het Inlandsch Reglement

PROEFSCHRIFT

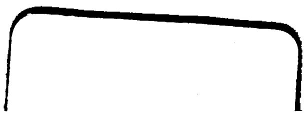
DOOR

C. J. SCHÜSSLER.

LEIDEN,
S. C. VAN DOESBURGH.
1892.

EENIGE OPMERKINGEN NAAR AANLEIDING VAN

ART. 223 VAN HET INLANDSCH REGLEMENT.

GEDRUKT BIJ J. J. GROEN TE LEIDEN.

EENIGE OPMERKINGEN

NAAR AANLEIDING VAN

Art 223 van het Inlandsch Reglement.

PROEFSCHRIFT

TER VERKRIJGING VAN DEN GRAAD VAN

DOCTOR IN DE RECHTSWETENSCHAP,

AAN DE RIJKS-UNIVERSITEIT TE LEIDEN,

OP GEZAG VAN DEN RECTOR MAGNIFICUS

DR. H. OORT,

HOOGLEERAAR IN DE FACULTEIT DER LETTEREN EN WIJSBEGEERTE,

VOOR DE FACULTEIT TE VERDEDIGEN

op Vrijdag 8 April 1892, des namiddags te 3½ uur,

DOOR

CHRISTOPH JAMES SCHÜSSLER,

GEBOREN TE KRAMAT (MEESTER CORNELIS).

LEIDEN,
S. C. VAN DOESBURGH.
1892.

For Ty

S

7/23/29

AAN DE NAGEDACHTENIS MIJNS VADERS,
AAN MIJNE MOEDER, EN AAN MIJN' OUDSTEN
BROEDER VICTOR ALEXANDER.

EENIGE OPMERKINGEN

naar aanleiding van art. 223

VAN

het Reglement op de uitoefening der Politie, de Burgerlijke Rechtspleging en de Strafvordering onder de Inlanders en de daarmede gelijkgestelde personen op Java en Madura [1])

Het Inlandsch reglement kent maar één middel tot bewaring van recht. Dat middel is het conservatoir beslag. Slechts één artikel van dat reglement handelt daarover. Dat artikel is art. 223. Het staat in de 6de Afdeeling van den IXden titel en luidt:

„Wanneer er gegrond vermoeden bestaat dat een schuldenaar, tegen wien nog geen vonnis, of een vonnis hetwelk nog niet ten uitvoer kan worden gelegd, is bekomen, zijne goederen zoekt te verduisteren of te vervoeren, ten einde die aan zijne schuldeischers te onttrekken, kan de president van den landraad,

---

[1]) Dit reglement zullen wij in het vervolg gelijk gebruikelijk is kortweg „het Inlandsch Reglement" noemen.

op het daartoe strekkend verzoekschrift van den belanghebbende, bevel geven, dat op zoodanige goederen beslag worde gelegd ter bewaring van het recht van den verzoeker, aan wien tevens zal worden aangezegd, dat hij ter eerstkomende zitting van den landraad zal hebben te verschijnen, ten einde zijnen eisch te doen en dien te staven.

De schuldenaar zal op last van den president tegen dezelfde terechtzitting worden opgeroepen.

Ten dage dienende wordt het geding op de gewone wijze gevoerd. Bij toewijzing van den eisch wordt het beslag van waarde verklaard, bij afwijzing van denzelven wordt de opheffing van het beslag bevolen.

De opheffing kan in allen gevalle gevorderd worden tegen het stellen van borgtocht of andere voldoende zekerheid."

De plaatsing van het artikel in den titel, handelende uitsluitend over »de rechtspleging in burgerlijke zaken, welke tot de kennisneming der landraden behooren," terwijl nergens elders over het conservatoir beslag wordt gehandeld, noch van elders hierheen wordt verwezen, toont zoo duidelijk aan dat conservatoir beslag volgens het Inlandsch Reglement alleen in landraadzaken kan plaats hebben, dat het slecht te begrijpen is, dat Mr. L. W. C. van den Berg [1]) het eene moeielijke vraag

---

[1]) Zie Handelingen der Nederl Indische Juristenvereeniging, 1885, 1e Jaargang, Deel I, pag. 35 o. a.

noemt of art. 223 alleen in landraadzaken toepasselijk is, of ook in zaken welke behooren tot de bevoegdheid der districts- en regentschaps-gerechten.

Misschien heeft het verlangen naar redelijker rechtsbedeeling den heer VAN DEN BERG verleid tot het doen van deze vraag, waartoe de wet hoegenaamd geen aanleiding geeft.

De redenen welke volgens Mr. VAN DEN BERG pleiten voor de beantwoording der vraag in dien zin, dat conservatoir beslag ook in districts- of regentschaps-gerechtszaken zou zijn toegelaten, zijn zéér zonderling. Immers bijna niemand zal het feit, dat het Inlandsch Reglement het conservatoir beslag ook op landraadzaken loopende over een bedrag niet hooger dan *f* 50,— toelaat, een reden noemen om aan te nemen dat de wet conservatoir beslag vergunt ook in districts- en regentschapsgerechtszaken; noch de meerdere of mindere utiliteit, welke de wet zou hebben bij eene bepaalde uitlegging, als kenmerk aannemen van de juistheid dier uitlegging.

Gelijk wij zooeven hebben gezien, vordert art. 223 als eerste vereischte voor de mogelijkheid van conservatoir beslag niet zooals het reglement van burgerlijke rechtsvordering voor de Europeanen en daarmede gelijkgestelden, een aangetoond begin van verduistering, maar gegrond vermoeden tot begin van verduistering. Eischt dus het reglement van burgerlijke rechtsvordering bewijs van den aanvang der verduistering zelve, het Inlandsch

Reglement vordert bewijs van feiten welke die aanvang doen vermoeden. Het verschilt daarmede dus in voorwerp van bewijs. In beide gevallen zullen echter een of meer feiten te bewijzen zijn en is het in abstracto niet uit te maken dat de bewijslast in het eene geval moeielijker zou zijn dan in het andere.

Mr. VAN DEN BERG beweert echter het tegendeel.

Op pag. 68 van het tijdschrift »Het Recht van Ned. Indië", Deel XXXII, zegt Mr. ABENDANON:

»Zonder de wet te schenden kan de voorzitter van den landraad echter artikel 177 van het Inlandsch Reglement in casu toepassen en derhalve vorderen dat het vermoeden gewichtig, nauwkeurig en bepaald zij en voor het geval dat er meer dan een vermoeden bestaat, dat er onderling overeenstemming heersche."

Wij spreken dit tegen. Mr. ABENDANON verwart hier het vermoeden waarvan art. 223 spreekt met de vermoedens waarvan art. 177 spreekt. In art. 223 is het vermoeden *zelf* een *feit* dat aanleiding kan geven tot toepassing van de wet; in art. 177 dient het als *bewijsmiddel* van een feit dat toepassing der wet ten gevolge kan hebben. Het vermoeden welks bestaan vereischt wordt ter verleening van het conservatoir beslag, géén bewijsmiddel, behoeft niet zoo vast te staan als de vermoedens welke wèl bewijsmiddelen zijn.

Het reglement van burgerlijke rechtsvordering stelt bovendien als vereischte tot verkrijging van conservatoir

beslag dat de schuldeischer summierlijk van de deugdelijkheid zijner schuldvordering doe blijken.

Eischt het Inlandsch Reglement zulks ook? Daarover bestaat kwestie. Mr. ABENDANON beantwoordt de vraag ontkennend, beweert dat het er derhalve niets toe zou doen of de later in te stellen vordering rechtmatig ware of niet. Zulks zonder opgave van redenen. Mr. DANNENBARGH bestreed in zijn praeadvies [1]) dit antwoord zeggende:

»Hiertegen merk ik op dat art. 223 I. R. in zooverre als dit spreekt van een *»vonnis dat nog niet ten uitvoer kan worden gelegd"* gewaagt van een geval, waarin van de deugdelijkheid der schuldvordering niet *behoeft* te blijken; en voor zooverre het spreekt van een tegen den schuldenaar nog niet bekomen vonnis, blijkbaar uitgaat van de veronderstelling, dat de vordering op grond waarvan de schuldeischer conservatoir beslag aan den landraadspresident verzoekt, van dién aard is, dat zoodanig vonnis redelijker wijze kan worden verwacht te zullen worden bekomen.

Ook doet de omstandigheid dat een *mondeling* verzoek tot het leggen van *conservatoir* beslag niet voldoende is, doch daartoe een verzoek*schrift* vereischt wordt, vermoeden, dat de wetgever heeft willen voorkomen, dat zoodanig verzoek al te lichtvaardig, in stede van na rijp beraad zoude worden gedaan, en dat het alzoo in

---

[1]) Zie Handelingen der Nederlandsch Indische Juristen-Vereeniging, 1885, Deel I, blz. 60 en 61.

'swetgevers bedoeling lag, dat hetzelve eenigszins overwogen en gemotiveerd zoude zijn.

Daarbij strekt het verzoek tot bewaring van het „*recht*" van den verzoeker, waaruit alzoo volgt niet slechts dat deze laatste een *recht* moet *hebben* maar ook dat hetzelve door den landraadvoorzitter moet worden beoordeeld.

Wordt het *bestaan* van zulk een *recht* door den voorzitter niet summierlijk erkend, dan zal deze van zijne *bevoegdheid*, om het verzoek te *weigeren*, (het artikel spreekt van »*kan*" en niet van »*moet*"), kunnen en moeten gebruik maken."

Wat òns betreft, wij zijn het met Mr. ABENDANON eens, dat de wetgever *niet* van den schuldeischer vordert, summiere aantooning van de rechtmatigheid zijner vordering, meenen het betoog van Mr. DANNENBARGH te ontzenuwen, door hem tegen te werpen:

1°. dat het vereischte tot het doen van verzoek bij geschrifte *niet* in zich sluit de verplichting tot motiveering.

2°. dat uit het feit alleen, dat de wetgever eischt dat de vordering rechtmatig zij, niet de conclusie kan worden getrokken dat de schuldeischer de rechtmatigheid zijner vordering summierlijk aantoone, veelmeer dat hij die volledig stave.

Mochten sommigen echter Mr. DANNENBARGH toevoegen, dat zijne conclusie in strijd is met de woorden: dat hij ter eerstkomende zitting van den landraad zal hebben te verschijnen, ten einde zijnen eisch te doen en dien

te staven (art. 223 i. f.) dan kan daartegen met recht worden aangevoerd, dat Mr. DANNENBARGH niet van staven i. e. volledig bewijzen heeft gesproken, als de wet doet, maar alleen van summier aantoonen.

Artikel 223 spreekt tweemaal van »goederen" en zulks — in tegenstelling van dat woord in de over het conservatoir beslag handelende artikelen, van het reglement van burgerlijke rechtsvordering — zonder voorafgang van het bijvoegelijk naamwoord »roerende."

Dit heeft veroorzaakt dat er onder de Indische juristen grooten strijd is ontstaan, omtrent hetgeen de wetgever hier met »goederen" zoude hebben bedoeld.

In zijn werk getiteld »de Rechtspleging voor de Inlandsche rechtbanken in Nederlandsch Indië", Ie deel, bl. 213 o. a., 214 en 215 gedeeltelijk, zegt Mr. A. J. IMMINK omtrent hetgeen men onder goederen te verstaan heeft woordelijk het volgende:

»Daarentegen blijkt uit de officieele bescheiden niet of met het in die wettelijke bepaling (i. e. art. 223) gebezigde woord »*goederen*" enkel roerende of ook onroerende bedoeld zijn. Oppervlakkig beschouwd, zou men kunnen meenen dat met dat woord beide soorten van goederen zijn aangeduid, die meening echter komt mij minder juist voor. Onmiddellijk toch op het woord »*goederen*" volgen de woorden, »zoekt te verduisteren of te vervoeren welke m. i. duidelijk aantoonen dat hier onder goederen uitsluitend »roerende" goederen te verstaan

zijn; immers onroerend goed kan men moeielijk »verduisteren" i. e. wegmaken, onzichtbaar maken dan wel vervoeren.

Maar bovendien zou het conservatoir beslag op onroerend goed al een zeer ondeugdelijk middel zijn ter bewaring van het recht des schuldeischers; want dat beslag zoude op geene andere wijze kunnen en mogen worden gelegd dan op de wijze bij het Inlandsch Reglement ten aanzien van het executoriaal beslag op onroerend goed voorgeschreven en zoo zoude de schuldenaar de vrije beschikking over het beslagen ònroerend goed in geenen deele verliezen, wordende de vervreemding daarvan hem door dat beslag volstrekt niet belet. Daarbij komt dat ook het reglement op de burgerlijke rechtsvordering en het Nederlandsch wetboek van burgerlijke rechtsvordering geen conservatoir beslag op ònroerend goed kennen.

Op grond van een en ander moet naar mijne meening worden aangenomen, dat volgens het Inlandsch Reglement slechts conservatoir beslag op de roerende en niet ook op de onroerende goederen van den schuldenaar is toegelaten.

Wij kunnen ons in geen enkel opzicht met deze zienswijze vereenigen.

Of eene handeling al of geen goed effect zal hebben, doet niets af tot hare wettigheid. Dat het Inlandsch Reglement vervreemding van in executoriaal beslag genomen onroerend goed zou toestaan is ònjuist. De natuur

van beslag brengt mede onvervreemdbaarheid van het in beslag genomene en er bestaat niet de minste schijn dat het Inlandsch Reglement anders wil.

Voorts kan men niet aannemen, dat de wetgever in art. 223 Inlandsch Reglement, in navolging van Europeesch recht en Europeesche begrippen, onder goederen alleen roerende goederen verstaat, omdat zulks onvermijdelijk gepaard zoude gaan met de onredelijke aanneming, dat de wetgever in art. 223 I. R., voor de in zijn model, het Europeesch recht, duidelijke kennisgeving dat in het bepaalde over het conservatoir beslag alleen van roerende goederen sprake is, eene onduidelijkere kennisgeving van gelijken inhoud zoude hebben in de plaats gesteld en dat nog wel waar hij zoo sterk zou afwijken van de begrippen der inlanders en daarmede gelijkgestelden, daar deze de onderscheiding van goederen in roerende en onroerende niet kennen, vele, zoo niet alle goederen die wij onroerend noemen, in het bijzonder die, welke wij aldus noemen om hunne bestemming, evengoed verduister- en vervoerbaar achten als de goederen welke wij roerend noemen.

In de eerste Vergadering der reeds tot het verleden behoorende Nederlandsch-Indische juristenvereeniging werd over dit onderwerp levendig geredetwist, terwijl het in het praeadvies van Mr. VAN DEN BERG even aangeduid, in dat van Mr. DANNENBARGH uitvoerig werd besproken.

Beoordeelen wij allereerst de omtrent de onderwerpelijke kwestie in de vergadering uitgesproken meeningen.

Mr. ABENDANON sprak er het eerst over (zie pag. 19*b* Handel. Ned.-Ind. Jur.-Ver., II) en verkondigde de meening dat met goederen ook onroerende goederen worden bedoeld, als reden daarvan opgevende de voor den inlander bestaande mogelijkheid en gemakkelijkheid om onroerend goed te verduisteren bij gebreke van openbare registers en schriftelijke titels.

Ik geloof niet dat iedereen Mr. ABENDANON, — waar deze naar Europeesche rechtsbegrippen uitlegt — zal toegeven, dat onroerende goederen kunnen worden verduisterd of vervoerd, al ontbreken openbare registers en schriftelijke titels, en evenmin dat het feit, dat de inlander dezelve gemakkelijk kan onttrekken aan de schuldeischers, een grond is waarop moet worden aangenomen dat met goederen ook onroerende goederen worden bedoeld.

Wel zou men hem gelijk geven indien hij beweerd had dat op grond van het laatste feit wenschelijk zoude zijn dat indien nog geen conservatoir beslag op de onroerende goederen ware toegelaten, zulks ten spoedigste geschiedde en dat bij reeds bestaan van verlof tot conservatoir beslag ook op onroerende goederen, de redelijkheid van zulk eene bepaling zoude kunnen worden verdedigd door te wijzen op zulk een feit.

Mr. C. A. HENNY was van hetzelfde gevoelen als Mr. ABENDANON.

Mr. ESSERS zeide daarentegen dat het eene juridische ketterij was om aan te nemen dat met goederen hier ook ònroerende goederen werden bedoeld, daar deze in eigenlijken zin niet voor verduistering vatbaar zijn.

Den heer ESSERS werpen wij hetzelfde tegen wat wij den heer IMMINK hebben tegengeworpen toen deze gelijke bewering deed.

De heer VAN DEN BERG had in zijn praeadvies dezelfde meening verkondigd als Mr. ABENDANON en heb ik tegen die meening natuurlijk dezelfde bezwaren als ik had tegen de gelijke meening van Mr. ABENDANON.

Mr. DANNENBARGH eindelijk liet zich in zijn praeadvies over de kwestie aldus uit:

Hoe dit (i. e. het feit dat onder goederen ook ònroerende moeten worden verstaan) echter uit het eenvoudig *niet opnemen* in ons artikel 223, Inlandsch Reglement, van het in art. 720 burgerlijke rechtsvordering, voorkomende woord »*roerende*" kan worden afgeleid, is mij niet recht duidelijk. Terecht toch heeft m. i. de wetgever begrepen, dat, nadat hij aan het ook in art. 720 B. W. voorkomende en aldaar evenals elders uitsluitend op roerende goederen betrekking hebbende woord »*verduisteren*" in ons art. 223 Inl. Regl. alsnog de woorden »*of te vervoeren*" had toegevoegd, het woord »*roerende*" als omschrijving van den aard der goederen, waarop die werkwoorden betrekking hebben, geheel overbodig was geworden en alzoo gerustelijk kon worden weggelaten.

Waar eene zoo eenvoudige en natuurlijke verklaring

voor het niet opnemen of wel weglaten van het woord »roerende" in art. 223 I. R. zoo voor de hand ligt, daar gaat het m. i. niet aan om daaruit, in strijd met hetgeen ten opzichte van *conservatoir* beslag in het reglement op de burgerlijke rechtsvordering en ten opzichte van executoriaal beslag in het Inlandsch Reglement is voorgeschreven, zulke wijdstrekkende gevolgen af te leiden, als door Mr. ABENDANON werd gedaan.

Indien toch de wetgever hier in strijd met de ratio legio zulk eene afwijking gewild had dan zoude hij zulks in uitdrukkelijke en duidelijke bewoordingen hebben *moeten* verklaren en m. i. ook hebben verklaard."

Goed beschouwd komen deze beweringen overeen met begin en einde van het betoog van Mr. IMMINK, en geldt hetgeen wij dáártegen hebben gezegd ook hiértegen.

Is hiermede onze beoordeeling der omtrent deze kwestie geopperde meeningen geëindigd, als ònze denkbeelden hieromtrent geven wij te kennen: dat:

waar gelijk uit het voorgaande blijkt uitlegging in deze naar Europeesch recht en Europeesche begrippen te verwerpen is; het Inlandsch Reglement zelve geen opheldering der kwestie in zich heeft; uitgelegd moet worden naar de begrippen der inlanders en daarmede gelijkgestelden.

dat verder:

waar de inlanders of daarmede gelijkgestelden de onderscheiding van goederen in roerende en ònroerende niet kennen; in de woorden verduisteren of vervoeren geene

aanwijzing der bedoelde goederen zullen zoeken; de uitlegging wel deze moet zijn, dat met goederen hier goederen in het algemeen wordt bedoeld.

Onder goederen moeten hier ook ònlichamelijke zaken bv. inschulden worden verstaan.

Tegen de beweering dat met goederen hier alleen lichamelijke zaken worden bedoeld omdat zulks in de Europeesche wetgeving het geval is [1]) kan worden aangevoerd:

1°. dat tallooze malen in de Europeesche wetgeving onder goederen ook onlichamelijke zaken begrepen zijn bv. waar deze spreekt van »*gemeenschap van goederen*", *roerende goederen*, *onroerende goederen*;

2°. dat gesteld al dat de Europeesche wetgeving onder goederen alleen lichamelijke zaken verstaat, men toch niet mag zeggen dat daarom zulks ook het geval is in art. 223 I. R., omdat in het I. R. zelve herhaaldelijk en o. a. nog wel in dezelfde afdeeling waarin art. 223 staat (zie art. 225, 227 en 231) van goederen gesproken wordt, terwijl daaronder *ontwijfelbaar* ook ònlichamelijke zaken zijn begrepen en uitlegging van een deel van het I. R., door het in verband te brengen met het overige deel daarvan, de voorkeur verdient aan uitlegging van dat deel, naar analogie van Europeesch recht, daar de wetgever blijkens de wordingsgeschie-

---

[1]) Zie praeadv. v. Mr. v. D. BERG. Hand. Ned. Ind. Jur. Ver. D. I, p 34.

denis [1]) en art. 432 al. 1 den wil heeft kenbaar gemaakt, dat het I. R. een zelfstandig geheel zou uitmaken, onafhankelijk van de Europeesche wetgeving.

Voor het voor de tweede maal in het artikel gebruikte woord »goederen" staat het woord »*zoodanige*" geplaatst.

Mr. Immink beweert dat het woord »*zoodanige*" wijst op de goederen welke verduisterd of vervoerd worden. Wij zijn het hiermede niet eens. Op welke goederen dan volgens ons het woord zoodanige betrekking heeft zal later blijken.

Mr. Abendanon verklaart dat het woord zoodanige wijst op den plicht, om, indien een roerend goed verduisterd of vervoerd wordt, alle *roerende* goederen in beslag te nemen, en indien een of meer ònroerende goederen verduisterd of vervoerd worde, alle *ònroerende* goederen in beslag te nemen.

---

[1]) Blijkens kabinetsmissive v. 5 Maart 1848 achtte de G. G. de voorgestelde bepaling, dat het den landraden vrij zoude staan in de bij het Reglement niet voorziene gevallen de voorschriften der Europeesche wetgeving te volgen, als zij dit dienstig zouden achten voor eene goede rechtsbedeeling, als inderdaad bedenkelijk en afwijkend van het beginsel, hetwelk aan den arbeid was ten grondslag gelegd, namelijk volledigheid der reglementen voor de landraden en omgaande rechtbanken.

[1]) In antwoord op des G. G's missive gaf de heer Wichers bij missive dd° 18 Maart 1848 o. a. te kennen: „dat verder terecht de opmerking was gemaakt, dat bij de samenstelling van het ontwerp uitgegaan was van het beginsel dat het reglement behoorde te zijn een op zich zelf staand geheel, een volledig zamenstel inhoudende van alle noodzakelijke regelen van rechtsvordering en overzulks de aanwending en toepassing uitsluitende van voor de Europeesche rechtbanken vastgestelde vormen.

Dit lijkt ons eene buitengewoon willekeurige uitlegging, welke de conclusie schijnt van de drie volgende verkeerde praemissen:

1°. dat »zoodanige" betrekking zoude hebben op goederen die verduisterd of vervoerd worden;

2°. dat »zoodanige" zoude beteekenen van dezelfde soort;

3°. dat de soortovereenkomst in roerendheid of ònroerendheid der goederen zoude moeten bestaan.

Naar mijne meening geeft het woord »zoodanige" te kennen, dat met goederen, daarna genoemd, bedoeld worden goederen, ten aanzien waarvan hetzelfde valt op te merken als ten aanzien van de goederen te voren genoemd, nl. dat zij:

1°. te zamen het geheele vermogen van den schuldenaar uitmaken;

2°. voorwerp zijn van diens poging tot verduistering en vervoer.

Of de goederen van den schuldenaar zich onder berusting van hemzelven of een ander bevinden, is onverschillig. Zij kunnen dus ook onder een derde in beslag worden genomen. Dat echter hiermede niet is gezegd dat arrest onder derden, zooals het reglement op de burgerlijke rechtsvordering dat kent ook krachtens het I. R. bestaat, is duidelijk. Dusdanig conservatoir beslag kent het I. R. niet. Evenmin het pandbeslag voor huren of pachten of het beslag op den persoon des schuldenaars. Het kent alleen het conservatoir beslag op de

goederen van den schuldenaar en dan zulks onverschillig onder wien deze zich bevinden.

Biijkens al. 4 van art. 223 kan de opheffing van het beslag in allen gevalle gevorderd worden tegen het stellen van borgtocht of andere voldoende zekerheid.

Waarom dit, gelijk Mr. IMMINK beweert, alleen gedurende de behandeling der zaak ten principale mag gebeuren en niet, met opvatting van de woorden »*in allen gevalle*" in de ruimste beteekenis, in èlken stand der bij art. 223 voorgeschreven rechtspleging is mij niet recht duidelijk.

De Wetgever heeft geen termijn voorgeschreven waarin het beslag »ipso jure" zoude moeten worden opgeheven. Velen o. a. Mr. ABENDANON, Mr. IMMINK en Mr. DANNENBARGH zouden gaarne zien dat zulks nog plaats greep. Dat is echter ònnoodig! Hun verlangen berust op een onjuist inzicht in de bij de landraden, na verloop der termijnen van hooger beroep en cassatie, bij bestaand conservatoir beslag, te volgen procedure. Art. 200 en 201 komen dan niet meer in aanmerking. Onmiddellijk wordt art. 202 toegepast.

Art. 201 wordt, nog wel in strijd met art. 224 al. 2, *niet* toegepast omdat hetgeen zich reeds onder beslag bevindt, niet alsnog in beslag kan worden genomen.

Art. 200 wordt niet toegepast — echter *niet* in strijd met art. 224 al. 2, daar het feitelijk geen executievoor-

schrift is — omdat van een termijn ná gewijsde tòt beslag geen sprake meer kan zijn waar het beslag reeds bij de wording van het gewijsde bestaat.

Meerdere of andere vormen worden aldus niet ingevoerd. Verzet door derden volgens art. 205 al. 1 is mogelijk. Het is mogelijk zoodra het conservatoir beslag in executoriaal beslag is overgegaan i. e. onmiddellijk na verstrijken der termijnen van hooger beroep en cassatie.

De andere volgens Mr. ABENDANON, Mr. IMMINK en Mr. DANNENBARGH te volgen procedure voert daarentegen tot ongerijmdheden. Hetgeen zich reeds onder beslag bevindt zou nog in beslag worden genomen! Rekking van het conservatoir beslag tot in het oneindige door het door den schuldeischer niet indienen van het bij art. 200 bedoeld verzoek zou dan mogelijk zijn! Zou niet anders kunnen worden verhinderd dan met verkrachting van een hoofdbeginsel van burgerlijke rechtsvordering nl. lijdelijkheid des rechters!

. . . .

Wat ten slotte — hiermede eindigen wij dit proefschrift — de beweringen van Mr. DANNENBARGH betreft nl. dat het den landraadvoorzitter krachtens zijne discretionnaire macht zou vrijstaan het àl of niet toestaan van het verzoek om conservatoir beslag afhankelijk te maken van de voorwaarde dat door den verzoeker vooraf zekerheid worde gesteld voor de kosten, schaden en interessen, welke door het beslag zouden kunnen

worden veroorzaakt; en dat het dezen zoude vrijstaan den schuldenaar voor het verleenen van het conservatoir beslag in kort geding te hooren; wij spreken zulks met klem tegen. Dergelijke machtsuitoefeningen over de justiciabelen zijn den rechter door de wet noch direct noch indirect toegestaan, en, derhalve, verboden.

STELLINGEN.

STELLINGEN.

I.

Alleen op grond der geschiedenis is een der vereischten voor het terugbekomen eener onverschuldigd overgedragene (betaalde) zaak, de dwaling dat zij plichtmatig werd overgedragen.

II.

Compensatie moest ook zijn toegelaten tusschen twee schulden, waarvan de een geheel of gedeeltelijk tot voorwerp heeft zaken, welke gelijksoortig zijn met de zaken, welke gedeeltelijk het voorwerp van de andere schuld uitmaken.

III.

Niet overbodig ware eene bepaling, waarbij voorgeschreven werd dat de eisch ten principale niet, of niet dan binnen een bepaalden termijn na den eisch tot van waarde verklaring van het conservatoir beslag mag worden ingesteld.

IV.

Onder goederen in art. 223 I. R. versta men goederen »in het algemeen".

V.

De bij art. 13 K. bedoelde eed is suppletoir.

VI.

Voorwerpen, die niet den veroordeelde alleen toebehooren, kunnen niet worden verbeurd verklaard.

VII.

De wil is de gedachte, gericht op een verlangde daad en het verlangd gevolg van die daad.

VIII.

In de verwisselings- en afdwalingsgevallen is de daad van den dader ten aanzien van den getroffene eene niet-opzettelijke.

IX.

De bij art. 403 Sv. bedoelde verklaring behoeft niet beëedigd te zijn.

X.

Opheffing der verplichting tot het schrijven van een proefschrift ter verkrijging van den graad van doctor in de rechtswetenschappen ware wenschelijk.

XI.

Afstand van het recht om door de drukpers vrijelijk gedachten of gevoelens te openbaren, tot voorwaarde te stellen voor de verkrijging van een landsbediening, is ongeoorloofd.

XII.

Naar Romeinsch recht was crediet-hypotheek bestaanbaar.

XIII.

Ten onrechte wordt depreciatie van het geld een voordeel geacht.

